

PRZENIEŚĆ (166) *vb pf*

Pierwsze e jasne; w inf -e- (6) KochFr, SarnStat (5), -e- (2) Mącz, OrzJan; w praet, plusq i con m -niósł (8), -niosł (1) Mącz; imp i part praet act z tekstów nieoznaczających é oraz ó (w imp prawdopodobnie e jasne (tak w nies)); w pozostałych formach e oraz o jasne.

inf przenieść (27). ◇ fut 1 sg przeniosę (7). ◇ [2 sg przeniesiesz.] ◇ 3 sg przeniesie (9). ◇ 2 pl przeniesiecie (1). ◇ praet 1 sg m -m przeniosł (1). ◇ 2 sg m przeniosłeś, -eś, -ś przeniosł (9). ◇ 3 sg m przeniosł (64) [w tym zapis: -zł (2)]. f przeniosła (1). n przeniosło (1). ◇ 3 pl m pers przenieśli (10). subst przeniosły (1). ◇ plusq 3 sg m był przeniosł (3), przeniosł był (2); był przeniosł HistRzym; przeniosł był JanNKar; był przeniosł : przeniosł był BielKron (2:1). n przeniosło było (1). ◇ imp 2 sg przenieś (7). ◇ con 2 sg m byś przeniosł (1). ◇ 3 sg m by przeniosł (8). f by przeniosła (1). ◇ 3 pl m pers by przenieśli (2). ◇ impers praet przeniesi(o)no (3). ◇ part praet act przeni(o)sszy (5) [zapisy: -źłz-, -złz-, -słz-] BibRadz, BielKron, WujNT (2), CiekPotr, przeni(o)swszy [zapis: -zwłz-] (2) HistRzym, StryjKron.

Sł stp notuje, Cn brak, Linde także XVII – XVIII w.

1. Przenieść; *transferre Vulg, PolAnt, Modrz; perferre Mącz; proicere facere, tollere PolAnt; asportare, auferre, hinc alio portare Calep [w tym: kogo, co (101)] (102) :*

A. Zmiana miejsca odbywa się przez ruch (67) :

a. Zabrać z jednego miejsca i umieścić na innym (44) :

α. Niosąc lub wioząc (33) : *Perferre literas, Lifty przenieść komu służą. Mącz 123d; A gdy był pośród rzeki/ tedy wilk przybieżawszy pochwyciłwży ono dziecię ktore był przeniołł: y wciekł znim do lálá. HistRzym 129, 129, 131; BudBib Gen 18/5; Asportare, Auferre, quasi hinc alio portare – Odniefzcz indzey, przeniefzcz. Calep 104a.*

przenieść przez co (1): BielKron 337v cf »na sobie przenieść«.

przenieść dokąd (12): Leop 2.Par 36/7, 18; BielKron 63, 90, 94v; Ia też poydę rofkażę wnet wżytkiey czeládzi/ Zeby tám iuż znošili wżytki rzeczy iego/ Bo mu tám łatwiey będzie wżyc wczáfu fwego. A tám íkoro ty rzeczy iuż tám przeniefiecie/ Wnetże pościel koleńfką białą powleczenie. HistLan C3v; áby tym czáífem Lucko/ y przednieyże Zamki Litewfkie w moc swoię pobrał/ y íkárby wżytkie Wielkiego Xięftwá Litewfkiego do Polfki przeniołł StryjKron 617. Cf przenieść skąd dokąd; »przenieść na ... insze«.

przenieść skąd dokąd (2): Zás ołtarze [...] íkázíł krol/ á proch ich przeniosł zonąd do potoku Kidroń(fkie⁸⁰). BudBib 4.Reg 23/12. Cf »z miejsca na miejsce przenieść«.

Zwroty: »przenieść na ... in(sz)e, drugie, do ... innego« [szyk zmienny] (2:1:1): BielKron 337v; Bárwierz [...] [pijanego i śpiącego Pukarzewskiego] zálawty wárgi ípoil/ plałtr przyłožył/ chuftámi obwinął głowę/ y przeniołł go ná iná lepszą pościel GórnDworz S8 [idem WerGość]; Vśłyfzawszy tho komornik wnet przeniołł łóże ná drugą gołpodę HistRzym 59v; WerGość 251.

»[przez co] na sobie przenieść« (1): Potym Drawem pod gory Alpes przyfzli/ á przez gory do inney rzeki łodzie ná łobie przeniełli. BielKron 337v.

»z miejsca na miejsce przenieść« (1): który [koń] gdy nas z miejfcá ná miejfcie nie potykáiąc fye/ cáło wedle potrzeby náłzey przeniešie/ á ze złego rázu nas wyniesie/ powiedamy iż iešt dobry koń *OrzRozm* P3.

Przen (3) :

przenieść przez co (2): A cóż tego Fierleia inego przez wojsko Tatarfkie przeniosło było/ iedno nie wolność/ á Królá fwego miłość? *OrzQuin* R2v; O prawdziwie [...] ná tym żárkim koniu [*umieszczonym w herbie Litwy, Pogoni*] przeniosłeś nam prędko przez tę Comedya żywota marnego/ tego to Pána zacnego *WysKaz* 45.

Zwrot: »przenieść gdzie indziej« (1): Co zá rofkołsz małz [*Kupidynie*] miełzkác W fuchych kościách moich? Zaby iuż nieczás przenieść gdzie indziéy ftrzał fwoich. *KochFr* 82.

αα. *O relikwiach (wydarzenia upamiętniane w kulcie katolickim)* (11) : Reliquie Gerwázego y Protázego Ambroży S. przeniosł *WujJud* 60v marg, Nn2.

przenieść dokąd (9): ciało iego w Rámácie pochowano/ ktorego kości (iáko Ieronim s. piłze) Arkádus Cefarz do Trácyey przeniosł *BielKron* 67, 171; *SkarŻyw* 31, 520; *WujNT* 60, Zzzzzv. Cf *przenieść skąd dokąd*.

przenieść skąd dokąd (3): y przeniesli ciało S. [*Stanisława*] z Skałki ná zamek. *BielKron* 349v, 323v, 349v.

β. *W sposób cudowny* (2) : *Leop Iob* 9/5; y Hieronim ś. twierdzi/ y kościelne hiłtorye miánowicie świádczą o ś. Grzegorzú Neocezaryiłkim/ który przeniosł gorę dla zbudowánia kościoła *WujNT* 72.

γ. *W sferze nadprzyrodzonej: wziąć duszę do nieba [dokąd]* (4) : zbaw zdrowe/ niemocne vzdrow/ flugi krzyżowe przenieś Boże do wietzney chwały *KrowObr* 172v; *Oczko* 5v; *NiemObr* 153; Iezu/ któryś trzeciego dnia dułżę przénabłogofławnieyfzey Pánny Máryey/ z ciałem w grobie pochowanym złączywłzy/ z nowym tryumphem y wefelem/ do Niebiefkich páłacow wielebnie przenieść raczył. *LatHar* 550.

δ. *O budynkach: zbudować w innym miejscu niż poprzednio [dokąd]* (1) :

[*przenieść komu* „sobie”]: thedy ma wody vpufzczycz y mlyn kthory lyezy v wodnego mlyna ma gy fzobye przenyefzcz gdzie chce *ZapWpolKość* 1547 9/22v.]

Zwrot: »przenieść [skąd] na ine miejsce« (1): ábowiem [*Walerius*] łobie ofobno budował zamek obronny ná gorze Welliey/ [...] [*po śmierci Lukrecjusa*] dom też przeniosł z gory ná ine miejfcie. *BielKron* 105v.

ε. *Zmienić miejsce działania [dokąd]* (4) :

przenieść skąd (3): ze dwu rzeczy bowiem iednę z tych Turczyn potrzebuie/ álbo áby przez ziemię Węgierłką profto do Polłki wiáchał/ álbo więc áby ztąd włzyftkę moc woyny/ do Niemiec przeniosł. *OrzJan* 78, 91, 133.

Przen: *Przetłumaczyć utwór zmieniając miejsce akcji* (1) : Spráwá tá: pod ziazd fzláchty na rocech we Lwowie Toczy fię. Zá lámege naprzod Philemoná Byłá w Athenach: Plautus Atheny, do Rzymu Przeniosł, y ná niewielkim plácu był poftáwił. V nas także to miáfto máłowáne Lwowem Niechay będzie. *CiekPotr* 3.

b. *Zmienić miejsce pobytu [dokąd] (1)* : S tego [tj. *słowiańskiego*] tedy narodu kiedy iedni tám/ drudzy łam/ fiedliłká łwe przeniešli/ przyšlo y to/ iż z iednego ięzyká wyle łie ich vrodziło roznych *Górndworz F4v*.

c. *Sprawić, by ktoś opuścił dane miejsce i przeniósł się na inne (22)* :

przenieść skąd dokąd (1): Y to wiédzcie/ żeć ia o Króla Pána łwego/ niepiérwéy bać łye przełtanę/ aż go Pan Bóg z miłosierdzia łwoiého nam z Wilná do Kráková zdrowého przeniešie *OrzQuin Lv*.

Przen: Umożliwić zbawienie [dokąd] (6) : *RejPos* 53v; *KuczbKat* 400; *WujJud* 94; *CzechEp* 315; ktory nas wyrwał z mocy ciémności/ y przeniozł w kroleństwo Syná łwego miłego *WujNT Col* 1/13 [*przekład tego samego tekstu RejPos, KuczbKat, WujJud, CzechEp*].

przenieść czym (1): *OrzQuin P2v* cf *przenieść skąd*.

przenieść skąd (1): z którego Księstwa przeniósł nas Pan Kryłtus śmiercią łwą zášie do Królestwa *OrzQuin P2v*.

α. *Skłonić lub zmusić do zmiany miejsca zamieszkania, przesiedlić (15)* : *LubPs* gg3; A cić łą łynowie Aodowi [...]. To ieft Náámán/ Achia y Gerá/ á ten przeniozłzy ie/ miał łyny Ozę y Ahiudá. *BibRadz* 1.Par 8/7.

przenieść dokąd (8): *Leop* 1.*Esdr* 5/12; *BibRadz Is* 36/17; tedy do łwey źiemie obywatele oney kráiny przenieść ze włytkiem domołtwem/ á domy y role im náznaczyć *ModrzBaz* 126v; zali mu [*Bogu*] to nie wolno przenieść człowieká kędy chce? zaż on tego w mocy nie ma/ y nie on łam łtop człowieczych liczy y kres mu miełzkáina [!] ná źiemii zámierza? *CzechEp* 58. Cf *przenieść skąd dokąd*.

przenieść skąd dokąd (4): *Leop Ier* 29/4; *BielKron* 266, 340; Tedy [*Abraham*] wyłzedłzy z źiemie Cháldeyłkiey/ miełzkał w Cháránie: á łtámład/ gdy vmárl óciec iego/ [*Bóg*] przeniósł go do tey źiemie w ktorey wy teraz miełzkaćie. *WujNT Act* 7/4.

Szereg: »zawieść a przenieść« (1): y ine półpolłtwo záwiódł á przeniól [*transtulił*] Nabuzárdan Hetman. *Leop* 4.*Reg* 25/11.

W przen [skąd] (4) : *WróbZółt* 79/9; Oblicze tve łwyęte miłosciwye okáz nam/ A będyem zbáwyeni przez twą możną práwicę/ Gdyżes łam z Egiptu przenyół wdzyęczną máćicę *LubPs* S3v; Winnicęs z AEgyptu przeniósł/ pogány łwyłádził/ Onę łwoią mocną ręką po łwéy myłłi włádził. *KochPs* 121; *ArtKanc* I16.

B. *Zmiana miejsca nie odbywa się przez ruch (35)* :

a. *Na mocy decyzji: zmienić siedzibę, miejsce dziania się [dokąd] (26)* : *KromRozm III Q*; vdziałáli tám [*w Wolinie*] byli łniego biskupłtwo Iulineńłkie/ ktore potym do Káminu przeniełiono. *BielKron* 291, 175v, 359v [2 r.], 360v; To bácząc Páńłtwá zachodne/ Cefarłtwo do Rzymu gdzie też było pierwey przeniełli *SkarJedn* 200, 206 [2 r.]; Co widząc Mąłz S. bępiecznieyłze dla nieprzyiaćiol mieyłce obrał/ y do niego Biskupłtwo przeniósł: to ieft/ do Nowiomagu *SkarŻyw* 528.

przenieść skąd (11): od ktorego łie poczęło róždyelenie Cefarłtwá Konłtántynopolłłkiego z Włółłkim/ ktore był przeniósł Konłtántyn wielki do Grełow z Rzymá przed piąćią łet łat bez máłá. *BielKron* 170; Nauki z Bononiei do Padwy przenyósł. *BielKron* 183v; Kláłztor Bifzowłki z Bifzowey nád Wiłłą przećiw Włóćłáwiowi do Koronowá przeniósł Wiłław Biskup Włóćłáwłki dla

pewnieyższego mieyćá/ bo ij tám rzeká Brdá w koło obieglá. *BielKron* 366, 281; *WujNT* 392. Cf »przenieść stolec«.

Zwroty: »przenieść do inego ...« (1): Przeniosł Biskupstwo do inego miáftá. *SkarŻyw* 528 marg.

»przenieść stolec (a. stolicę)« [*w tym: skąd* (6)] [*szyk zmienny*] (10): *BielKron* 156, 342, 342v; Roku zaś 1320. Władisław Lokietek z Iadwigą Małżonką swoią ná Krolestwo Polkie iest koronowany w Krákwie/ przeniozwłzy zá zezwoleniem włzech łtanow Polkich Koronę y Stolicę Krolewską do Kráková z Gniezná *StryjKron* 390, 456; W czym dawáią znáć/ iż odstępuią/ łtolice Rzymłkiey/ przypifuiąc to Papieżowi/ iż on może/ kiedy y kędy chce łtolice Piotrowę przenieść. *NiemObr* 54, 53, 158; PYAST, z Krufzvice Kołodziewy/ lecz iście Krol práwy Do Gniezná Stolec przenioł *KlonKr wstęp* A2v, *wstęp* A2v.

b. Przez czynność prawną (9) :

α. Wpisać do akt (7) : *ZapWar* 1548 nr 2667; Przenieśienié zapisów w Podlázku: ze łam łobie moze przenieść, máiąc plenipotentiá od łtrony. *SarnStat* 541.

przenieść z czego w co (1): y dopwsczaya themw tho woyewodziczowi then quyth przenyescz sxyak Groczkich wsiamskie [!] [*lege: ziemskie*] *ZapWar* 1548 nr 2667.

przenieść dokąd (2): *SarnStat* 1268; [y thamze Compromiss Grodzki Cracowski bendzye povynyen przenyescz *ZapKrakBiec* 1544 9/321]. Cf *przenieść skąd dokąd*.

przenieść skąd dokąd (1): że nie tylko z Grodu do Ziemstwá, ále y z powiátu odległého do powiátu łwého włáfného trzebá przenieść zapis: Iáko Opráwę żęnie iefli w Lublinie zápisano, trzebá do Chełmu przenieść *SarnStat* 1268.

Zwrot: »przenieść do akt« [*szyk zmienny*] (2): Nath tho yescze wssythko pan Viernoss bendzie vinien [...] oczyvyscie seznacz y poczwierdzicz the vgone we wssythkym a zwlascza okolo ponovienya thych granycz vyssey mianovanych iako slussnye vczynionych thak iako ssie godzi a potym tho seznanye do act ziemskich poviathu swego czerskiego na pierwsse Roki Garvolynskie po onym czassie przenyescz *ZapWar* 1550 nr 2665, 1548 nr 2668.

β. Przedłożyć do rozpatrzenia [*dokąd*] (2) : Dimissoriae literae, vulgo Apostolos vocant, Gdy Sędzia ná vltánie łtrony Appeluyący áppeláciey dopufzcza á czas zakrefza áby yá przes ten czas do tego łádu do którego appeluye przenioł. *Mącz* 226b; A té práwá y z correkturá ná Séym Wálny mieli ich przenieść. *SarnStat* 57.

2. Przekazać (o informacji) (2) :

[*przenieść co: ErazmJęzyk* I5v (*Linde*) cf *W przeciwstawieniu*.

W przeciwstawieniu: »przenieść ... zataić«: A Pápiririufłowi/ iż rády nieprzenioł/ á zátáił/ wielka łie czelć zá to łtáá. *ErazmJęzyk* I5v (*Linde*).]

a. Donieść, oskarżyć [*kogo do kogo*] (2) : Iá tego powtarzác niechcę/ co łie wczorá mowił/ ácz wiem/ żeś mie iuz w.m. do niekthorych pań przenioł/ włzákoż mam thę nádzieię o ich łtáteczności/ iż będą woleć przy prawdzie przetác/ [...] niż to przyjmowác/ co im w.m. (chcąc łie przylubić) chytrze dáiefz. *GórnDworz* X5.

przenieść czym (1): Y tákże łie potym łtáá/ że oni niełłáchetnicy przeniefli iá onym fáłszywym łwiádectwem łwym do mężá y do wrzędu *RejZwierc* 201v.

3. Zmienić [kogo, co] (27) :

a. Pod względem jakości, istoty rzeczy (2) : Za przeniesieniem ábowiem kápłáńftwá y zakón przeniesión: przenióół oboie/ iáko Páweł S. vczy: y ítał fye lepźégo Teftámentu Pośrzednikiem. *BiałKat* 343v.

Szereg: »odmienić i przeniesć« (1): Odmienił y przenióół ofiárę/ wedle kápłáńftwá łobie włáfnégo *BiałKat* 343v.

b. Pod względem podmiotu lub obiektu oddziaływania: zmienić zakres obejmowania, stosowania (24) :

α. W sferze władzy, prawa i innych zjawisk życia społecznego: dać, powierzyć innemu lub rozszerzyć (22) : *Quod Papa habens vtrunque gladium transtulit imperium*. Máiąc obádwá miecze przenióół Celárfstwo (to íełt ná fię łobie ie przywłázczywłzy.) *CzechEp* 371.

przeniesć do kogo, do czego (10): *Leop Esth* 16/14; Cyrus liełtrzeniec Áłtiagis Medłkie krolełtwo zágáół á do Perłow przenióół/ zwyciężywłzy Áłtiáyefá. *BielKron* 268, 111v; *StryjKron* 712; *WujNT* przedm 32; *PowodPr* 66; *SkarKaz* 275b. Cf *przeniesć do kogo skąd; skąd do czego; »przeniesć do ... inego«*.

przeniesć od kogo (2): Ten [*Heli*] był pirwłzym kápłanem/ przenióółzy ie [*kapłáństwo*] od łynow Eleázárowych *BielKron* 62; y w tym mu [*Glińskiemu*] Bog [...] półzczeńci/ iż od Litwy do Ruśi Wielkie Xięłtwo iáko przedtym było z łtárádawná przeniełie/ y Monárchią Kijowłką odnowi [*Litwa i Rus są n-ethn*] *StryjKron* 712.

przeniesć komu (1): ktory [*Otton Wielki*] pirwłzy łam Niemcom podawánie łtolcá Celárfkiego przenióół *BielKron* 174v.

przeniesć na kogo, na co (8): [*w kościele katolickim jest*] wyele inych zabobonow/ ktore [...] chwáę Bożą ná łtworzenye przenyóóły *KromRozm I Pv*; Pápież [...] ktory przenióół łtolicę Celárfką ná łwe Pápiełtwo: *transtulit Imperium* iáko łámi wyznawáią: ósiáđł y opánowáł cudze *CzechEp* 425; *WujNT* 417. Cf *przeniesć na kogo przez co; Zwroty*.

przeniesć na kogo przez co (1): y włzyłtko práwo/ íełli które íego máiełtatowi y potomkom íego Krółom y królełtwo Polłkiému [...] / którymkolwiek łpółobem należáło/ ná nas Miłtrzá/ potomki náłzé/ Komendory/ Conwent y Zakon przez zdánié y odstápienié wieczné y nieodezwáné przenióół *SarnStat* 1092.

przeniesć do kogo skąd (1): A té [*litery*] napiérwéy od Gréków do Lácińników záfłzy: á do Gréków przenióół był z Phęniciiéy Kádmus Agenorá Królá Phęnickiego syn. *JanNKar* B3.

przeniesć skąd do czego (1): y ztáđze Alexánder *Seuerus* przenióół ten obyczáy do obieránia wrzędnikow łwíełtkich. *ModrzBaz* 46.

W *przeciwstawieniu*: »oddalić ... przeniesć« (1): iż oddalił od nich [*Żydów*] krolełtwo łwoie/ á przenióół íe do narodow włzey źiemie *SkarKaz* 275b.

Zwroty: »przeniesć na ine ..., do ... inego, w insze ...« [*szyk zmienny*] (2:1:1): *BielKron* 91v; iż ía dla tey niewdźięczności á dla niełpráwiedliwóści wáłzey dam was półiesć obcym narodom/ á przenióę krolełtwá wáłze w ínfze narody/ á ludowi nieznáiomemu łłuzyc będziecie. *RejZwierc* 256v, 189v; iż Mnifzki [...] mogá włtępowáć w dobra oyczyłté y mácierzyłté práwem ná nie przypáđłé: wízáłze ich [...] ná íné obcé ółoby przeniéść żádnym obyczáiem nie bęđá móć *SarnStat* 208.

»na się przenieść« = *zdobyć, uzyskać* (2): A tak on będąc zalecony v krolá/ gdy mu dał nawyższłą moc y zacność/ łam ná fię przeniósł [*in semetipsum retorsit*] nawyższe ofiarownictwo *BudBib 2.Mach 4/24*; Lecz oni [*Grecy*] ná tym nie przełtáiąc/ wíchodne Pátryárchy pod łobą mieć/ y ich dawno záłłużoną od Apoštołow dołtoyność ná fię przenieść do Cárogradu chćieli. *SkarJedn 178*.

β. *O zmianie przedmiotu uczuć (własnych lub cudzych) [do kogo, na kogo]* (2): Niechby nád wżytkie głębiéy oná w piekle byłá/ Którá taką niecnotę piérwéy zámysliłá. Wiárę swoię przeniósłá do mężá obcego *GosłCast 32*.

W przen (1): Ráčż przypráwić mowę mą ku tákiej łagodności/ Abych mogłá vbłágác v lwá iego frogości/ Ráčż przenieść ferce iego ná łprzećiwniká mego *LubPs hh5v*.

c. *Czyjś pozycję społeczną [od kogo do kogo]* (1): Przeto Senat przeniósł go [*Serwiusza Tulusza*] był od Plebeufzow do Pátricyow/ á potym go krol zá zyęciá wzyął. *BielKron 103*.

4. *Przejsć lub spowodować przejście górą nad czymś* (5):

a. *Z podmiotem nieosobowym [co]* (2): Bo ten požar y Rzékę y Gorę przeniešie *KochZg A3*; Iesli murom álbo párkanom nie duffalz/ oftháwiay ie wielkim drzewem pochyło/ ná thym mieyfcu ná kthore nieprzyaciéł [!] łtrzela/ áby kula kážda łzłá wzgorę słozem po drzewie/ thák przeniešie mur/ łzkody nie vcyni [!] *BielSpr 64v*.

b. *Z podmiotem osobowym [kogo, co czym]* (3): położył dzyecię fyná iego przed pługiem Telemachá/ przeniósł go Vlifés pługiem *BielKron 56*.

[*Zwrot*: »przenieść okiem« = *nie dostrzec, nie zauważyć, przeoczyć*: Vyżrzyłzi ołlá álbo wołu brátá łwego/ á on padł ná drodze/ nie przeniešiesz go okiem [*non despicias*]/ ále mu go pomożesz zdźwignąć. *Leop 1575 Deut 22/4 (Linde)* [*przekład tego samego tekstu*] *WujBib Deut 22/4 (Linde)*.]

Przen (2):

Zwrot: »oczyma przenieść« = *okazać lekceważenie, pogardę [szyk zmienny]* (2): Ališci łkoro łczęšćie trochę go podniešie/ On zaráz wnet oczymá náiu rad przeniešie. *PudłFr 65*; że y tey wiazáney Polłzczyzny moiey [...] oczymá przenieść nie bęđiesz raczył *RybGęšli A3*.

5. *Przełożyć na inny język [co]* (2):

przenieść z czego (1): O tym náłz *Panormitanus* Polłki požytecznie z Commentarzów práwá Celárłkiego przeniósł dišputácię w księgách Státutu *SarnStat 1272*.

Zwrot: »do [której] mowy przenieść« (1): Philemo iá [*komedię*] po Grecku napisał, y przezwał THESAVRON ięzykiem łwym. Tę do łtarorzymłkiey Mowy Plautus przeniešszy, TRINVMVM miánował. *CiekPotr 3*.

6. *Przewyższyć, okazać się większym pod jakimś względem [w tym: kogo, co (6)]* (7): bo kupiectwo oyczowo thego przeniełć niemogło czo on miał z rozumu łwego, Bowiem wielką iście mądrością obdarzon był *BielŻyw 29*; *RejZwierc 78v*; Pytał go [*arcybiskup króla*] iesli Kołcioł Boży chce chędożyć/ Wiáry łtrzedz y Krolełstwo też zwierzene mnożyć. To Krol nie tylko przyrzekł pełnić w łwey cáłości/ Lecz z mocą Bożą przenieść z vprzeymey pilności. *StryjWjaz C2*; obfitość wżego Przeniešie liczbę kwiatow/ y lišcia różnego. *GrabowSet K4*.

przenieść czym [= pod jakim względem] (2): Ieden drugiego łtroiem przenieść vsiłował/ Zaden dla głošney łławy kołztu nie záłował. *StryjWjaz Bv, B3*.

a. Pod względem rozmiarów fizycznych (1) :

[*przenieść czym [= o ile]*: A tak, gdy probowano plonu, tedy ze dwu kop będzie tylko kor. 1 i przeniesie miarką młyńską, których jest w korzec jeden 10. *LustrRus* 94.]

Przen (1) : Abowiem tak iest wielkie miłofierdzie twoie iż śnadz przenioflo wielkość niebiefką/ á pewnoś obietnic twoich iest śnadz śerśfa niż odniebá do ziemie *RejPs* 84v.

7. Wybaczyć, odpuścić (4) :

Zwrot: »przenieść grzech, nieprawość« [*w tym: czym (1)*] [*szuk zmienny*] (3:1): ále proffę moy Pánie/ ábyś przeniofl niepráwoś flugi twego *Leop* 2.Reg 24/10; *WujJud* 83; Záżeś nie ty iest/ Pánie/ oycem moim/ Coś grzechy przeniofl/ miłofierdzim twoim? *GrabowSet* Iv; Nátán świádczy mu że iuz grzech ie⁸⁰ był odpufzczony mowiác: *Tranftulit Dominus peccatum tuum*. Przeniofl Pan Bog grzech twoy. *WysKaz* 29.

Szereg: »przenieść albo odpuścić« (1): Aczći y oná śpowiedz Dawidowá przed Náthánem Prorokiem iáwna byłá: Zgrześzyłem Pánu: zá ktorą mu theż Prorok z ftrony Bożey rozgrześzenie dáiac mowi: Przeto też Pan Bog przeniofl álbó odpufcił grzech twoy. *WujJud* 83.

Synonimy: **1.B.b.α.** wpisać; **β.** apelować; **3.** zmienić; **b.α.** poruczyć, powierzyć; **5.** przełożyć, przepisać, przetłumaczyć, wyłożyć; **6.** przemoc, prześć, przetrwać, przewyciężyć, przewyśszyc; **7.** darować, odpuścić, przebaczyć.

Formacje współrdzenne cf NIEŚĆ.

Cf PRZENIESIENIE, PRZENIESIONY